

Δελτίο Τύπου

Λουξεμβούργο, 30 Νοεμβρίου 2017

Ενιαίος ευρωπαϊκός ουρανός: μπορεί να έχει αλλάξει η νοοτροπία, ο εναέριος χώρος όμως παραμένει κατακερματισμένος, δηλώνουν οι ελεγκτές της ΕΕ

Η πρωτοβουλία του ενιαίου ευρωπαϊκού ουρανού (ΕΕΟ) για τη βελτίωση της διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στην ΕΕ ανταποκρίθηκε σε μια υπαρκτή ανάγκη και προήγαγε το πνεύμα αποδοτικότητας. Ωστόσο, σύμφωνα με νέα έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, η διαχείριση του ευρωπαϊκού εναέριου χώρου εξακολουθεί να είναι κατακερματισμένη και η ιδέα του ενιαίου ευρωπαϊκού ουρανού δεν έχει ακόμη πραγματοποιηθεί. Η χρηματοδότηση της ΕΕ για τις τεχνικές συνιστώσες του ΕΕΟ ανέρχεται μέχρι στιγμής σε 730 εκατομμύρια ευρώ και προβλέπεται να αυξηθεί σε 3,8 δισεκατομμύρια ευρώ έως το 2020.

Προκειμένου να εξετάσουν την πρωτοβουλία, οι ελεγκτές επισκέφθηκαν κρατικές υπηρεσίες, παρόχους υπηρεσιών αεροναυτιλίας και εθνικές εποπτικές αρχές σε πέντε κράτη μέλη (Ισπανία, Γαλλία, Ουγγαρία, Σουηδία και Ηνωμένο Βασίλειο), καθώς και βασικά ενδιαφερόμενα μέρη από τον πολιτικό, τον επιχειρησιακό και τον βιομηχανικό χώρο. Διαπίστωσαν ότι η ανάληψη της πρωτοβουλίας του ΕΕΟ ήταν δικαιολογημένη, αφ' ης στιγμής η διαχείριση εναέριας κυκλοφορίας στην Ευρώπη έβρισκε πρόσκομμα στα εθνικά μονοπώλια και τον κατακερματισμό. Η πολιτική είναι συνεκτική και στοχεύει στις συγκεκριμένες αδυναμίες. Ωστόσο, οι αλλαγές των χαρακτηριστικών της κυκλοφορίας είχαν ως αποτέλεσμα οι επιδιώξεις υψηλού επιπέδου που είχαν τεθεί στην αρχή να καταστούν εν μέρει ανέφικτες και εν μέρει άνευ αντικειμένου.

«Οι εναέριες μεταφορές αποτελούν σημαντική συνιστώσα της εσωτερικής αγοράς της ΕΕ, στο μέτρο που προωθούν την κινητικότητα προσώπων και αγαθών, λειτουργώντας παράλληλα ως μοχλός οικονομικής ανάπτυξης», δήλωσε ο George Pufan, Μέλος του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου και αρμόδιος για την έκθεση. «Είναι όμως εμφανές ότι η ενιαία αγορά στην Ευρώπη δεν έχει ακόμη δρέψει τα οφέλη ενός ενιαίου ουρανού.»

Σύμφωνα με τους ελεγκτές, τα αεροναυτιλιακά τέλη δεν έχουν μειωθεί σημαντικά και οι καθυστερήσεις που σχετίζονται με την εναέρια κυκλοφορία παρουσιάζουν και πάλι αύξηση. Τα

Σκοπός του παρόντος δελτίου τύπου είναι η παρουσίαση των κύριων μηνυμάτων της ειδικής έκθεσης που ενέκρινε το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

Το πλήρες κείμενο της έκθεσης διατίθεται στον ιστότοπο του ΕΕΣ www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Εκπρόσωπος Τύπου

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Υπεύθυνος Τύπου

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

τρέχοντα λειτουργικά τμήματα εναέριου χώρου παρέχουν ουσιαστικά ένα βήμα συνεργασίας μεταξύ συμφεροντούχων από γειτονικά κράτη, αλλά δεν κατάφεραν να εστιάσουν αποτελεσματικά στον κατακερματισμό σε επίπεδο διαχείρισης εναέριου χώρου, παροχής υπηρεσιών ή προμήθειας εξοπλισμού. Η άσκηση του εποπτικού ρόλου των εθνικών εποπτικών αρχών προσκρούει στο γεγονός ότι δεν είναι πάντοτε ανεξάρτητες, ενώ ορισμένες φορές δεν διαθέτουν τους απαραίτητους πόρους για την εκπλήρωση της αποστολής τους.

Οι ελεγκτές επισημαίνουν ότι η επίτευξη συμφωνίας μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών ως προς τους στόχους επιδόσεων έχει αποδειχθεί δυσχερής, ιδίως στους τομείς της ικανότητας και της οικονομικής αποδοτικότητας. Επιπλέον, ορισμένοι δείκτες δεν αποτυπώνουν σημαντικές πτυχές των επιδόσεων.

Χάρη στον τεχνολογικό πυλώνα της πρωτοβουλίας του ενιαίου ευρωπαϊκού ουρανού (το έργο SESAR), επετεύχθη η μεταμόρφωση ενός μέχρι πρότινος κατακερματισμένου περιβάλλοντος E&A σε ένα συντονισμένο περιβάλλον. Ωστόσο, από την αρχική σύλληψη του έργου μέχρι σήμερα, ο ρόλος της ΕΕ έχει εξελιχθεί όσον αφορά το εύρος, το χρονοδιάγραμμα και το μέγεθος της χρηματοδότησης, τα οποία διευρύνθηκαν σημαντικά συν τω χρόνω. Η προθεσμία για την εκπλήρωση των φιλοδοξιών του SESAR όσον αφορά τις επιδόσεις μετατέθηκε πλέον για το 2035, αντί για το 2020, όπως προβλεπόταν αρχικά.

Οι ελεγκτές διατυπώνουν σειρά συστάσεων προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με σκοπό την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του ενιαίου ευρωπαϊκού ουρανού, και συγκεκριμένα συνιστούν:

- να αναθεωρήσει τις επιδιώξεις υψηλού επιπέδου της πρωτοβουλίας ΕΕΟ,
- να αναλύσει άλλες επιλογές πολιτικής για την άμβλυση του κατακερματισμού και να αναδείξει σε προτεραιότητα τις λύσεις E&A που μπορούν να επιλύσουν το πρόβλημα,
- να διασφαλίσει την πλήρη ανεξαρτησία των εθνικών εποπτικών αρχών,
- να εξορθολογίσει τον μηχανισμό επιδόσεων και να επανεξετάσει μερικούς από τους βασικούς δείκτες του,
- να επανεξετάσει τη δομή στήριξης της ΕΕ για την E&A, λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους του ΕΕΟ,
- να ενισχύσει τη λογοδοσία της Κοινής Επιχείρησης SESAR.

Σημείωμα προς τους συντάκτες

Περίπου 920 εκατομμύρια επιβάτες και 15 εκατομμύρια τόνοι εμπορευμάτων μετακινήθηκαν από και προς αερολιμένες της ΕΕ το 2015. Την ίδια χρονιά, σχεδόν 10 εκατομμύρια εμπορικές πτήσεις πραγματοποιήθηκαν στον ευρωπαϊκό ουρανό. Για την ασφαλή και αποδοτική ροή της κυκλοφορίας αυτής απαιτείται η συνδρομή της διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας (ATM), η οποία εξυπηρετεί τρεις βασικές λειτουργίες: τη διασφάλιση του διαχωρισμού των αεροσκαφών, την εξισορρόπηση μεταξύ της παροχής της ATM και της ζήτησης για πτήσεις και την παροχή αεροναυτικών πληροφοριών σε χρήστες του εναέριου χώρου.

Παρά τον εγγενώς διεθνή χαρακτήρα της, η διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας ασκείται παραδοσιακά σε εθνικό επίπεδο, σε ένα κατακερματισμένο και μονοπωλιακό περιβάλλον. Η

κατάσταση αυτή έχει συντελέσει σε καθυστερήσεις και στο υψηλό κόστος διαχείρισης της κυκλοφορίας που επιβαρύνει τους χρήστες του εναέριου χώρου. Για τους λόγους αυτούς, η πρωτοβουλία του ΕΕΟ αποσκοπεί στη βελτίωση των συνολικών επιδόσεων της διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας, μέσω της μεταβίβασης μιας σειράς αρμοδιοτήτων από τη μέχρι πρότινος διακυβερνητική πρακτική στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η πρωτοβουλία του ΕΕΟ δρομολογήθηκε επισήμως το 2004 και περιβλήθηκε με τον καιρό από ένα κανονιστικό πλαίσιο, αποτελούμενο από σύνολο κοινών για όλη την ΕΕ κανόνων για την ασφάλεια της εναέριας κυκλοφορίας, την παροχή υπηρεσιών, τη διαχείριση του εναέριου χώρου και τη διαλειτουργικότητα εντός του δικτύου. Το συγκεκριμένο πλαίσιο συνδέεται με ένα πρόγραμμα τεχνολογικού εκσυγχρονισμού, το έργο SESAR, και υποστηρίζεται από οικονομικά κίνητρα.

Η ειδική έκθεση αριθ. 18/2017, με τίτλο «Ενιαίος ευρωπαϊκός ουρανός: η νοοτροπία έχει αλλάξει, αλλά ο ουρανός δεν είναι ενιαίος», είναι διαθέσιμη στον ιστότοπο του ΕΕΣ (www.eca.europa.eu) σε 23 γλώσσες της ΕΕ.